

คำอธิบายและวิเคราะห์งบการเงิน

เพื่อให้มีการเปิดเผยข้อมูลขององค์กรอย่างโปร่งใส และเป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจึงเสนอ งบการเงินที่ตรวจสอบแล้วโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต พร้อมคำอธิบายและวิเคราะห์งบการเงิน นำมาเผยแพร่สู่สาธารณชน โดยกำหนดให้มีการเผยแพร่ภายใน 60 วันนับจากวันปิดบัญชี เช่นเดียวกับเกณฑ์การเผยแพร่งบการเงินของบริษัทจดทะเบียน

รายงานฉบับนี้เป็นคำอธิบายการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในงบการเงินรวมสำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551

1. รายงานการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ปี 2551

ในปี 2551 ตลาดหลักทรัพย์ฯ และกิจการย่อย มีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายจำนวน 205 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 151 ล้านบาท (หรือ 278%) โดยรายได้ลดลง 234 ล้านบาท ขณะที่ค่าใช้จ่ายลดลงถึง 385 ล้านบาท

1.1 การวิเคราะห์รายได้

ตลาดหลักทรัพย์ฯ และกิจการย่อย มีรายได้รวมทั้งสิ้นในปี 2551 จำนวน 2,833 ล้านบาท ลดลงจากปี 2550 จำนวน 234 ล้านบาท (หรือ 8%) ที่สำคัญ ดังนี้

1.1.1 รายได้จากดำเนินงานมีจำนวน 2,208 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 199 ล้านบาท (หรือ 10%) ประกอบด้วย

การซื้อขายตราสารอนุพันธ์

- รายได้ค่าธรรมเนียมการซื้อขาย SET50 Index Futures เพิ่มขึ้น 58 ล้านบาท เนื่องจากปริมาณการซื้อขายเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 3,485 สัญญา/วัน หรือ 70% (ปริมาณการซื้อขายเฉลี่ยต่อวันในปี 2551 = 8,498 สัญญา ขณะที่ปี 2550 = 5,013 สัญญา) จากการทำงานอย่างต่อเนื่องเพื่อขยายฐานผู้ลงทุนในตลาดอนุพันธ์ ประกอบกับวิกฤตการณ์ทางการเงินของโลก ส่งผลให้ผู้ลงทุนเห็นความสำคัญของการใช้อนุพันธ์เพื่อบริหารความเสี่ยงมากยิ่งขึ้น
- รายได้ค่าธรรมเนียมสมาชิก เพิ่มขึ้น 15 ล้านบาท จากจำนวนสมาชิกใหม่เพิ่มขึ้น 11 ราย

การซื้อขายตราสารทุน

- รายได้ค่าธรรมเนียมการซื้อขายลดลง 29 ล้านบาท จากมูลค่าซื้อขายหลักทรัพย์เฉลี่ยที่ลดลง 1,318 ล้านบาท /วัน หรือ 8% (มูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์เฉลี่ยปี 2551 กับปี 2550 เป็น 16,118 ล้านบาท/วัน และ 17,436 ล้านบาท/วัน ตามลำดับ) จากปัญหาวิกฤตการณ์ทางการเงินของโลกและภาวะเศรษฐกิจไทยชะลอตัว
- รายได้ค่าเข้าเป็นสมาชิกลดลง 13 ล้านบาท เนื่องจากบริษัทหลักทรัพย์ที่เข้าเป็นสมาชิกในปี 2548 จำนวน 2 ราย ชำระค่าเข้าเป็นสมาชิกครบตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้ว

การบริการบริษัทหลักทรัพย์

- รายได้ค่าธรรมเนียมการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของ บริษัท เซ็ทเทรด ดอท คอม จำกัด (กิจการย่อย) เพิ่มขึ้น 33 ล้านบาท จากตราสารอนุพันธ์ 24 ล้านบาท และตราสารทุน 9 ล้านบาท

งานสำนักหักบัญชี

- รายได้จากงานสำนักหักบัญชีของตลาดตราสารอนุพันธ์เพิ่มขึ้น 26 ล้านบาท สอดคล้องกับปริมาณการซื้อขายและจำนวนสมาชิกใหม่ที่เพิ่มขึ้น

รายได้อื่น ๆ

- ในปี 2551 ตลาดหลักทรัพย์ฯ บันทึกรายได้จากเงินชดเชยค่าความเสียหายที่คู่สัญญาประพฤติดังสัญญาจัดหาที่ดินและก่อสร้างอาคารตลาดหลักทรัพย์ฯ 69 ล้านบาท
- รายได้จากสถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุนเพิ่มขึ้น 26 ล้านบาท
- รายได้จากการสนับสนุนระบบงานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 11 ล้านบาท

1.1.2 รายได้จากเงินลงทุนสุทธิ มีจำนวน 614 ล้านบาท ลดลง 421 ล้านบาท (หรือ 41%) ประกอบด้วย

- ผลกำไรจากการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นลดลง 213 ล้านบาท และเงินปันผลรับจากการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นลดลง 177 ล้านบาท ตามภาวะการลงทุนที่อัตราผลตอบแทนปรับลดลง ขณะที่ผลกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงของกองทุนส่วนบุคคลในไตรมาสแรกเพิ่มขึ้น 42 ล้านบาท
- ในปี 2551 มีรายการขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุนใน บริษัทหลักทรัพย์ เพื่อธุรกิจหลักทรัพย์ จำกัด (TSFC) จำนวน 50 ล้านบาท เนื่องจาก TSFC มีผลขาดทุนจำนวนสูงจากการตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญของเงินให้กู้ยืมแก่ผู้ลงทุนเพื่อซื้อหลักทรัพย์ (margin loan) และขาดทุนจากการลงทุนในกองทุนรวมหุ้น
- ดอกเบี้ยรับสุทธิจากเงินลงทุน ลดลง 24 ล้านบาท ตามอัตราดอกเบี้ยในตลาดที่ปรับลดลง

1.2 การวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายในปี 2551 มีจำนวนรวม 2,627 ล้านบาท ลดลงจากปี 2550 จำนวน 385 ล้านบาท (หรือ 13%) ดังนี้

1.2.1 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน มีจำนวน 2,482 ล้านบาท ลดลง 442 ล้านบาท (หรือ 15%) ประกอบด้วย

- การบันทึกรายการค่าเช่าที่ดินในปี 2550 จำนวน 291 ล้านบาท ซึ่งเป็นค่าเช่าสำหรับปี 2537 - 2550 ตามแนวทางที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เจรจากับเจ้าของที่ดินเพื่อแก้ไขปัญหาสัญญาเช่าที่ดิน
- ค่าใช้จ่ายพนักงานลดลง 136 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายการตลาดและการผลิตสื่อลดลง 124 ล้านบาท จากการบริหารและควบคุมค่าใช้จ่าย

ขณะที่

- ค่าเสื่อมราคาและตัดจำหน่าย เพิ่มขึ้น 70 ล้านบาท จากระบบงานใหม่ที่ได้พัฒนาเพิ่มขึ้น
- ในปี 2551 มีค่าตอบแทนที่ปรึกษาโครงการศึกษาการปรับปรุงโครงสร้างตลาดหลักทรัพย์ฯ 40 ล้านบาท

1.2.2 ค่าใช้จ่ายการกุศลและกิจกรรมเพื่อสังคมเพิ่มขึ้น 47 ล้านบาท (หรือ 95%) ที่สำคัญเป็นรายการเงินบริจาคตามนโยบายที่จะจัดสรรจำนวน 1 ใน 3 จากรายได้ที่สูงกว่าค่าใช้จ่ายของตลาดหลักทรัพย์ฯ แก่มูลนิธิตลาดหลักทรัพย์ฯ เพิ่มขึ้น 52 ล้านบาท โดยปี 2551 บริจาค 57 ล้านบาท ขณะที่ปี 2550 บริจาค 5 ล้านบาท

2. รายงานการวิเคราะห์ฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551

ฐานะการเงินของตลาดหลักทรัพย์และกิจการย่อย สำหรับปี 2551 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2550 มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์สินทรัพย์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ตลาดหลักทรัพย์ และกิจการย่อย มีสินทรัพย์รวม จำนวน 18,000 ล้านบาท โดยสินทรัพย์ที่สำคัญ ได้แก่

- (1) เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพื่อเป็นทุนหมุนเวียน 232 ล้านบาท (1% ของสินทรัพย์รวม) และ เงินลงทุนรวม 10,049 ล้านบาท (56% ของสินทรัพย์รวม) ประกอบด้วย
  - หลักทรัพย์เพื่อขาย (หน่วยลงทุนในกองทุนรวมต่างๆ) 3,844 ล้านบาท
  - หลักทรัพย์เพื่อค้า (เงินลงทุนในกองทุนส่วนบุคคล) 2,786 ล้านบาท
  - เงินลงทุนทั่วไป (บันทึกในราคาทุน) 2,176 ล้านบาท ได้แก่
    1. เงินลงทุนในเงินฝากธนาคาร และตัวสัญญาใช้เงิน จำนวน 1,553 ล้านบาท
    2. เงินฝากธนาคารตามข้อตกลง 408 ล้านบาท
    3. หน่วยลงทุนในกองทุนรวมเฉพาะกิจ 203 ล้านบาท
    4. เงินลงทุนในบริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด 12 ล้านบาท
  - ตราสารหนี้ที่ถือจนครบกำหนด 1,243 ล้านบาท
- (2) สินทรัพย์ถาวร 4,048 ล้านบาท (หรือ 22% ของสินทรัพย์รวม)
- (3) เงินฝากเพื่อการเก็บรักษาหลักประกันและผลประโยชน์ของบริษัท สำนักหักบัญชี (ประเทศไทย) จำกัด (TCH) ซึ่งบันทึกเป็นหนี้สินด้วยจำนวนเดียวกัน 1,902 ล้านบาท
- (4) ทรัพย์สินเพื่อความมั่นคงและผลประโยชน์ของ TCH 776 ล้านบาท
- (5) เงินกองทุนคุ้มครองผู้ลงทุนในหลักทรัพย์ (SIPF) 494 ล้านบาท

2.2 การวิเคราะห์หนี้สิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ตลาดหลักทรัพย์ และกิจการย่อย มีหนี้สินรวม 3,808 ล้านบาท รายการที่สำคัญ คือ

- (1) เจ้าหนี้หลักประกันและผลประโยชน์ของ TCH 1,902 ล้านบาท
- (2) เจ้าหนี้และค่าใช้จ่ายค้างจ่าย 346 ล้านบาท ที่สำคัญ ได้แก่
  - เงินบริจาคแก่มูลนิธิตลาดหลักทรัพย์ และเงินสนับสนุนธุรกิจที่เกี่ยวข้องค้างจ่าย 77 ล้านบาท
  - ค่าใช้จ่ายพนักงานค้างจ่าย 47 ล้านบาท
  - ค่าอุปกรณ์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ รวมทั้งค่าบำรุงรักษา ค้างจ่ายรวม 41 ล้านบาท
  - ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสำนักงาน และงานก่อสร้างอาคารที่จอดรถค้างจ่าย รวม 37 ล้านบาท
  - ค่าที่ปรึกษาโครงการค้างจ่าย 21 ล้านบาท
  - ค่าใช้จ่ายจัดกิจกรรมด้านการตลาดค้างจ่าย 22 ล้านบาท
- (3) ค่าธรรมเนียมรับล่วงหน้า 344 ล้านบาท
- (4) เจ้าหนี้ทรัพย์สินเพื่อความมั่นคงและผลประโยชน์ของ TCH ส่วนของสมาชิก 660 ล้านบาท
- (5) เงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินกองทุนคุ้มครองผู้ลงทุนในหลักทรัพย์ (SIPF) ส่วนของสมาชิก 145 ล้านบาท
- (6) ภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงานเมื่อเกษียณอายุ 134 ล้านบาท

2.3 การวิเคราะห์เงินกองทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 เงินกองทุนมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 14,192 ล้านบาท ลดลงจากปี 2550 จำนวน 1,879 ล้านบาท (หรือ 12%) โดยรายการที่สำคัญที่มีการเปลี่ยนแปลงจากปี 2550 คือ

- (1) เงินกองทุนทั่วไป จำนวน 11,545 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 207 ล้านบาท ที่สำคัญมาจากผลการดำเนินงานในปี 2551 ซึ่งมีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย
- (2) กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากหลักทรัพย์เผื่อขาย ลดลงจำนวน 2,084 ล้านบาท

3. รายงานการวิเคราะห์กระแสเงินสด

ตลาดหลักทรัพย์ฯ และกิจการย่อย มีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดคงเหลือปลายปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 จำนวน 232 ล้านบาท ลดลงจากปี 2550 จำนวน 28 ล้านบาท เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงในกิจกรรมดำเนินงานและกิจกรรมลงทุน ที่สำคัญ ดังนี้

- (1) กระแสเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมดำเนินงานจำนวน 214 ล้านบาท ใช้ลดลงจากปีก่อน 207 ล้านบาท ที่สำคัญเนื่องจากตลาดหลักทรัพย์ฯ และกิจการย่อยมีผลการดำเนินงานสุทธิที่เพิ่มขึ้น 151 ล้านบาท (ตลาดหลักทรัพย์ฯ และกิจการย่อยมีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายในปี 2551 จำนวน 205 ล้านบาท ขณะที่ปี 2550 มีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายเพียง 54 ล้านบาท)
- (2) กระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมลงทุนจำนวน 185 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 148 ล้านบาท ที่สำคัญเนื่องจากรายได้จากเงินลงทุนที่ลดลง

นางภัทริยา เบญจพลชัย
กรรมการและผู้จัดการ